

Oponentský posudek na bakalářskou práci

Václava Paštěky

Xie Tiao (464–499): Člověk a příroda v básních ze Xuanchengu

Předkládaná práce se zaměřuje na přírodní motivy v poezii významného básníka čínského středověku Xie Tiaoa; vybrány jsou ty básně, které pravděpodobně vznikly anebo jsou úzce spojeny se Xuanchengem, městem, kde autor v letech 495–497 zastával úřad. Jedná se období, kdy se klasická čínská přírodní poezie teprve dotváří, a proto bakalant sleduje popisy přírody i v těch dílech, v nichž jsou v zásadě podřízeny jinému sdělení. Text práce se skládá a) z historického úvodu, představujícího údaje o básníkově životě a charakterizující dobu, v níž básník žil, b) z rozboru vybraných básní s autorovým překladem, c) přílohy obsahující všechny básně, z nichž bylo čerpáno, s překladem do češtiny.

Na dnešní poměry je práce psána v zásadě kultivovaným a živým jazykem a je velice jasně a logicky formulována. Určitým, i když nikoli zásadním nedostatkem, jsou parazitická konexní adverbia z hovorového jazyka, jmenovitě nadměrné používání slov typu *tak*, *tedy* apod.; v textu též chybí desítky čárek na zcela nesporných místech (zanořené vedlejší věty, důsledkové věty atd.); poměrně rušivým jevem, zejména v překladech poezii, je časté nerespektování shody u plurálu neuter („rozličné skaliska jsou rozlišeny“). V tomto typu práce je značně stylisticky nevhodná (opakovaná) formulace, že si Xie Tiao „užívá poustevnického života“

Formální aparát je vesměs v pořádku, odkazy však nebývají vhodně skloubeny s interpunkcí – závorky s odkazy plavou v textu neukotveny, jako kdyby nepatřily do žádné věty. Použitá literatura je uspokojivá, třebaže by bylo možno si představit i hlubší záběr – řada uvedených titulů se týká historického pozadí či jiných aspektů ne přímo souvisejících s předmětem zkoumání, přitom publikací přímo k tématu existuje celá řada.

Z hlediska obsahového je nutno ocenit autorovu schopnost pracovat s velmi obtížným jazykovým materiálem, přestože jsou k dispozici i anglické překlady příslušných textů. Překlad klasické čínské poezie je náročným úkolem a na bakalářské úrovni se jedná o výkon hodný ocenění. Na druhou stranu je třeba říci, že překlady jsou ne vždy ideální a celkově jsou až příliš volné; problematická místa nejsou projednávána ani v poznámkovém aparátu, problematické překlady nejsou odůvodněny. Samotný tematický rozbor básní je pozorný a citlivý, aspoň s ohledem na úroveň autora školní. Ač to není hlavním cílem práce, osobně bych přivítal aspoň tu a tam bližší pohled na vlastní materiál básní, na to, jak jsou naformulovány, jaké jazykové prostředky využívají, což samozřejmě souvisí s tím, jak přírodu zobrazují. Takto jsou sledovaná témata uchopena jen velice povšechně a abstraktně, autor převážně sleduje jen holé jádro sdělení a

ignoruje „estetickou funkci“. Jistou strukturní nedůsledností pak je předsunutí básníkovy životopisu před líčení historického kontextu, které je velice nevýhodné a vede i k opakování informací. Spíše výjimečným je více než sporné obecné tvrzení, jež je zjevně přejato od Changa 1977, totiž že s odsunem konfucíánské ideologie souviselo určité sobectví a bezohlednost, které se staly běžnými.

Celkově práci považuji za zdařilou, *doporučuji* ji k obhajobě a navrhuji hodnocení *velmi dobře*.

Možná témata k diskuzi: historický kontext a osudy přístupu k přírodě, který Xie Tiao zjevně reprezentuje, tj. „dívám se z okna“; formální stránka básní (používá básník rafinovaný nebo i deformovaný jazyk, nebo naopak? míra intertextuality); intertextuální vztahy (ke kterým autorům a autoritám minulosti Xie Tiao tíhne)

V Praze, 4. září 20104

Lukáš Zádřapa